

A k a d e m i c k ý BULLETIN

12/95 **AKADEMIE
VĚD
ČESKÉ
REPUBLIKY**

Z 42. zasedání Akademické rady

Zasedání Akademické rady se konalo 12. září 1995 a řídila je místopředsedkyně AV ČR H. Illnerová.

V souvislosti s ověřováním zápisu z minulého zasedání vzala Akademická rada s politováním na vědomí úmrtí Prof. RNDr. V. Špinara, DrSc. Vzhledem k tomu se mu Cena Akademie věd za popularizaci vědy udělila in memoriam (bod I).

Dále AR potvrdila rozhodnutí 43. zasedání předsednictva AR o udělení zlatých oborových čestných plaket za zásluhy ve fyzikálních vědách Prof. Mirku J. Plavcovi a RNDr. Zdeňku Švestkovi, DrSc., a oborové čestné medaile F. Palackého za zásluhy ve společenských vědách Prof. PhDr. Janu Křenovi, CSc. H. Illnerová podrobně informovala o hlavních aktivitách vedení AV ČR v letních měsících (bod II). Šlo především o o stanovisko AV ČR pro diskusi o materiálu Výzkum v ČR a postavení AV ČR, o jednání k posílení investičních prostředků pro překonání rychlého zastarávání instrumentálního vybavení badatelského výzkumu a o jednání o spolupráci s Ministerstvem životního prostředí. Další informace se týkaly průběhu mezinárodního symposia „Starý zákon jako inspirace v kultuře“, zajištění návštěvy delegace Akademie

věd a umění Bosny a Hercegoviny ve dnech 16.–22. září 1995 a jednání s japonskou delegací o vzniku centra molekulových věd, které mělo dobrý ohlas v příslušném výboru Parlamentu.

Návrh na svolání, program a zabezpečení VII. zasedání Akademického sněmu AV ČR (bod III) uvedla H. Illnerová. Akademická rada v souladu s čl. 11 Stanov AV ČR svolává VII. zasedání Akademického sněmu AV ČR (4. zasedání Sněmu 2. funkčního období 1994–1998) na úterý dne 28. listopadu 1995 podle předloženého návrhu a navrhuje mu tento program:

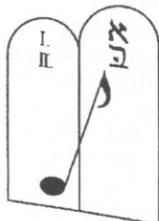
1. Zahájení, schválení programu zasedání a volba pracovních komisí Akademického sněmu
2. Přednáška Prof. PhDr. Františka Šmahela, DrSc. (Historický ústav AV ČR): Otázky naruby a meze „zdravého rozumu“ (pohled do historikovy dílny)
3. Zpráva o činnosti Akademické rady za období od VI. zasedání Akademického sněmu a o dalších aktuálních otázkách – R. Zahradník
4. Výchozí návrh věcného zaměření vědní koncepce Akademie věd ČR – B. Velický
5. Návrh zásad vnitřní finanční politiky Akademie věd ČR a přípravy jejího rozpočtu na rok 1996 – V. Petrus
6. Zpráva Dozorčí komise Akademického sněmu – J. Kamarád
7. Informace o přípravě novelizace Stanov Akademie věd ČR – F. Novák
8. Volné návrhy
9. Zpráva návrhové komise Akademického sněmu, schválení usnesení a závěr zasedání,

AR pověřila zajištěním přípravy Akademického sněmu příslušné funkcionáře AV ČR a pracovníky KAV ČR.

Návrh novelizace Stanov Akademie věd ČR (druhé znění) (bod IV) uvedl F. Novák. V diskusi byly vysloveny dílčí připomínky k jednotlivým navrhovaným ustanovením Stanov. Zejména bylo zdůrazněno, že Stanovy musí vyjádřit nové úkoly orgánů Akademie i ředitelů a vědeckých rad pracovišť, vyplývající z účelového financování výzkumu podle zákona č. 2/1995 Sb. Rovněž bude nutno zakotvit ve Stanovách možnost, aby některé otázky organizace, řízení a činnosti tzv. servisních pracovišť bylo možno podle potřeby upravit odchýlně, než jak to Stanovy předepisují pro vědecká pracoviště.

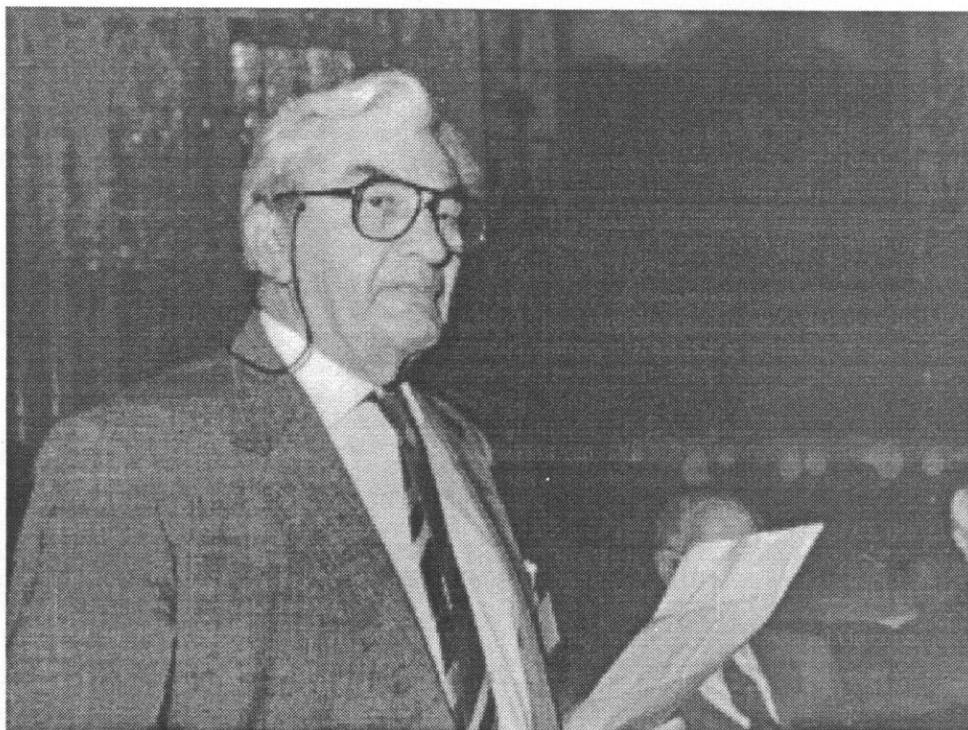
AR vzala na vědomí druhé znění návrhu novelizace Stanov Akademie věd ČR s připomínkami a uložila F. Novákovi, aby s tímto návrhem po úpravě dle připomínek seznámil VII. zasedání Akademického sněmu dne 28. 11. 1995.

Informace o programu a zajištění rozšířeného výjezdního zasedání Vědecké rady AV ČR v Třešti ve dnech 27. – 29. 9. 1995 (bod V) podal J. Velemínský, který mj. upozornil na potřebu uskutečnit v rámci tohoto zasedání i schůzi předsednictva AR za případné účasti dalších členů Akademické rady, na které by byly odsouhlaseny progra-

Prof. Shemaryahu TALMON, Hebrew University, Jerusalem, při zahajovacím setkání Mezinárodního akademického symposia na téma „Starý zákon jako inspirace v kultuře“, vila Lanna, 4.-8. září 1995, které bylo součástí pražského festivalu Starý zákon v umění. K symposiu se vrátíme v příštím Akademickém bulletinu.

Foto Jiří Plechatý

my pro účelové financování výzkumu. V diskusi byl tento návrh podpořen a byla oceněna obsahová a organizační příprava tohoto zasedání.

Návrh programů vyhlášených AR pro rok 1996 (bod VI) obsahující nový dlouhodobý systém koncepčního soustředění badatelského výzkumu a jeho účelového financování přednesli V. Petrus a J. Velemínský. V rozpravě byly kromě věcných otázek týkajících se cílů programů, podstaty projektů a kritérií pro jejich přijetí a hodnocení vyjasňovány některé terminologické a organizační otázky. Bylo rovněž poukázáno na rozdílnost názvů klíčových oblastí pro přihlášky projektů v jednotlivých vědních oblastech a v této souvislosti bylo dohodnuto, že konečné názvy budou upřesněny na zasedání k vědní koncepci AV ČR v Třešti. K předběžnému pojednání systému se uskutečňují schůzky sekcí po vědních oblastech.

AR vyslovila souhlas s připomínkami s návrhem Programu rozvoje badatelského výzkumu v klíčových oblastech vědy, pěstovaných v AV ČR, s návrhem Programu podpory rozvoje přístrojového vybavení progresivních vědních oborů, pěstovaných v AV ČR, s harmonogramem přípravy a vyhlášení programů, s textem vyhlášení veřejné soutěže pro oba programy. Dále uložila pracovní skupině ve složení V. Petrus (svolavatel), H. Illnerová, J. Velemínský, J. Skřivanová, J. Krecht, aby do 26. 9. 1995 vypracovala návrh podmínek veřejné soutěže pro oba programy a předložila jej k diskusi na rozšířeném zasedání VR AV ČR v Třešti a ke schválení předsednictvu AR. R. Zahradníkovi uložila, aby oba návrhy programů včetně textu veřejného vyhlášení a podmínek veřejné soutěže projednal s Radou vlády pro výzkum a vývoj tak, aby mohly být schváleny na jejím zasedání 2. 10. 1995. Členům AR pověřeným řízením jednotlivých vědních oblastí uložila, aby ve spolupráci se svolavateli sekcí a s příslušnými místopředsedy VR AV ČR a po diskusi na rozšířeném zasedání VR o vědní koncepci AV ČR v Třešti navrhli klíčové oblasti Programu rozvoje badatelského výzkumu a předložili je předsednictvu AR na mimořádné zasedání dne 29. 9. 1995 v Třešti. Konečně uložila J. Škodovi, aby předložil 43. zasedání AR návrh administrativně-organizačního zajištění obou programů.

Návrhy na udělení čestných medailí Akademie věd ČR (bod VII) uvedla H. Illnerová.

AR vzala na vědomí předložené zdůvodnění na udělení čestných medailí a udělila oborové čestné medaile AV ČR G. J. Mendela za zásluhy v biologických vědách

- Prof. Wilhelmu Guschlbauerovi, Département de Biologie Cellulaire et Moléculaire, Service de Biochimie et de Génétique Moléculaire, Francie,
- Prof. Juliu Marmurovi, Albert Einstein College of Medicine, New York, USA.

AR dále udělila oborové čestné medaile AV ČR J. Heyrovského za zásluhy v chemických vědách

- Prof. Jürgenovi Fabianovi, Fakultät für Mathematik und Naturwissenschaften der TU, Dresden, BRD,
- Prof. Achimu Mehlhornovi, Fakultät für Mathematik und Naturwissenschaften der TU, Dresden, BRD.

Návrh na zřízení Komise AV ČR pro práci s laboratorními zvířaty (bod VIII) uvedla H. Illnerová tím, že AV ČR byla zákonem č. 246/1992 Sb. na ochranu zvířat proti týrání v úplném znění zák. č. 167/1993 Sb. určena jako jeden z orgánů pro ochranu zvířat. Navrhovaná odborná komise bude v rámci zákona vytvářet optimální podmínky pro práci s pokusnými zvířaty a vydávat pracovištím příslušná osvědčení pro práci se zvířaty včetně kontroly. Bude působit jako stálý pomocný orgán Akademické rady.

AR zřídila ve smyslu zákona č. 246/1992 Sb. a § 19 písm. l) Stanov AV ČR Komisi AV ČR pro práci s laboratorními zvířaty ve složení: MUDr. H. Tlaskalová, CSc. (MBÚ) – předsedkyně, členové: RNDr. T. Barth, DrSc. (ÚOCHB), MVDr. B. Koudela, CSc. (PAÚ), Doc. RNDr. V. Pelouch, CSc. (FGÚ), Ing. J. Plachý, ml. (ÚMG), MUDr. E. Syková, DrSc. (ÚEM), Doc. MVDr. J. Škarda, DrSc. (ÚŽFG), MVDr. E. Tkadlec, CSc. (ÚEK), RNDr. L. Tučková, CSc. (MBÚ), RNDr. Z. Zídek, CSc. (FKÚ). AR pověřila Komisi plněním úkolů vyplývajících ze zákona na ochranu zvířat proti týrání pro Akademii věd jako jeden ze zákonem stanovených „orgánů ochrany zvířat“ a uložila předsedkyni Komisi H. Tlaskalové o činnosti Komise průběžně informovat H. Illnerovou.

Informaci o podepsání dohody o spolupráci mezi AV ČR a Consiglio Nazionale delle Ricerche (CNR) v Římě (bod X) uvedl J. Niederle.

AR schválila dodatek k dohodě o spolupráci z 28. června 1995.

V. Petrus informoval AR o stavu a problémech čerpání rozpočtu AV ČR v závěru roku 1995 a o předběžných návrzích objemu a struktury rozpočtu AV ČR na rok 1996 (bod XI/1). Současně upozornil, že ředitelům pracovišť byl 9. září 1995 zaslán hromadný dopis,

vysvětlující situaci v oblasti mzdových prostředků na zbyvajícím část roku 1995. Rezervy neinvestičních prostředků jsou velmi malé a budou rozděleny ve IV. čtvrtletí 1995, rezerva investičních prostředků je v současné době rozdělována prostřednictvím vědních oblastí.

Návrh novely smlouvy o sdružení Ústavu makromolekulární chemie AV ČR se společností s r. o. Wichterle a Vacík – Laboratoř makromolekulární chemie (bod XI/4) uvedl V. Petrus.

AR schválila předložený návrh a uložila V. Petrusovi, aby předloženo smlouvu o sdružení jménem AV ČR potvrdil a sledoval ekonomickou efektivnost vytvořeného sdružení.

Návrh na dostavbu budovy Ústavu experimentální botaniky AV ČR v areálu Lysolaje (bod XI/6) uvedl V. Petrus s tím, že sleduje vytvořit podmínky a organizační opatření pro urychlenou dostavbu budovy ve smyslu dřívějších rozhodnutí AR.

AR schválila převod poloprovozní haly v areálu Lysolaje z Ústavu molekulární genetiky AV ČR na Ústav experimentální botaniky AV ČR a jmenovala komisi pro otevření obálek ve složení: Ing. J. Škoda, RNDr. J. Velemínský, DrSc. a Ing. P. Hons. Dále jmenovala výběrovou komisi pro posouzení a hodnocení nabídek ve složení: RNDr. J. Velemínský, DrSc., Ing. P. Hons, RNDr. V. Petrus, CSc., Ing. J. Škoda, Ing. J. Štindl, RNDr. I. Macháčková, CSc., paní Pulcová, (náhradníci RNDr. H. Illnerová, DrSc., Ing. M. Šolc, DrSc., Ing. J. Krekule, DrSc., JUDr. J. Seidl, Ing. F. Kubíček) s tím, že její činnost bude ukončena až při uzavření smlouvy s vybraným dodavatelem. AR dále uložila V. Petrusovi, aby náklady na přestavbu poloprovozní haly pro účely Ústavu experimentální botaniky AV ČR promítl do rozpočtu stavebních investic na r. 1996 a 1997, a konečně pověřila Ústav experimentální botaniky AV ČR investorskou činností na přestavbě poloprovozní haly v areálu Lysolaje s tím, že technickou pomoc poskytne (na základě mandátní smlouvy) příslušný odborný útvar Kanceláře AV.

Zprávu o majetkoprávních záležitostech a hospodaření Střediska služeb AV ČR (bod XII) uvedl M. Šolc, který upozornil na některé problémy v činnosti a hospodaření tohoto servisního pracoviště AV ČR. V diskusi byly řešeny i související organizační záležitosti. K činnosti a dalším perspektivám, zejména ubytovacích a stravovacích zařízeních se vyjádřil ředitel SSL Ing. A. Marinov.

AR vzala předloženou zprávu na vědomí s připomínkami a vyslovila souhlas s navrhovanými a provedenými převody nemovitostí s výjimkou převodu Starého dopravního střediska na Mazance. AR dále uložila V. Petrusovi, aby zajistil vyhodnocení hospodaření Střediska služeb na úseku jeho vlastní činnosti i útlumových programů, uložila V. Petrusovi a M. Šolcovi, aby stanovili v součinnosti s ředitelem Střediska služeb AV ČR Ing. A. Marinovem výši příspěvku na krytí změny režimu provozu hotelu Mazanka a penzionu Sedlec, uložila Ing. A. Marinovovi, řediteli Střediska služeb AV ČR, a PhDr. I. Kadlecové, ředitelce Knihovny AV ČR organizačně i právně zajistit příslušné převody práva hospodaření k nemovitostem v Jenštejně ve smyslu rámcových dispozic AR pro hospodaření s movitým a nemovitým majetkem v AV ČR. AR konečně uložila V. Petrusovi, aby v souvislosti s převodem nemovitostí Jenštejn zvýšil Knihovně AV ČR rozpočet neinvestičních prostředků (pro zvýšení počtu pracovníků a zprovoznění kotelny) na rok 1995.

Návrh na vypsání výběrového řízení na funkci ředitele Masarykova ústavu AV ČR (bod XIII) uvedl V. Herold.

AR uložila J. Škodovi, aby ve spolupráci s V. Heroldem zajistil vypsání výběrového řízení na místo ředitele Masarykova ústavu AV ČR, a jmenovala komisi pro výběr ředitele Masarykova ústavu AV ČR v tomto složení: PhDr. P. Kratochvíle, CSc. (AR) – předseda komise, členové: Doc. PhDr. J. Brabec, CSc. (MSÚ), Prof. PhDr. R. Kvaček, CSc. (FF UK, Praha), Prof. PhDr. J. Marek, DrSc. (HÚ), Prof. PhDr. L. Nový, CSc. (FF MU, Brno), Doc. PhDr. V. Prečan, CSc. (ÚSD), Doc. PhDr. Z. Šolle, CSc., (Archiv AV ČR) PhDr. J. Zúmr, CSc. (FLÚ).

Intelektuální komunikace v 17. století

Ve dnech 4.–5. září se v budově Kanceláře Akademie věd ČR, Národní 3, uskutečnil česko-britský seminář **Intelektuální komunikace v 17. století**. Seminář, který úzce souvisel s první fází grantového projektu **Korespondence J.A. Komenského a její význam pro dějiny kultury a vědy 17. století**, připravilo *komeniologické pracoviště Filozofického ústavu AV ČR*. Jednání se uskutečnilo i díky pochopení a podpoře pražské pobočky British Council.

Acce navázala na spolupráci pořadajícího pracoviště s britskými badateli sdruženými kolem *Hartlib Papers Project ze Sheffieldské univerzity*. Tento výzkumný projekt, jeden z nejrozsáhlejších a nejnáklad-

nějších výzkumných projektů, jaký kdy byl ve Velké Británii na poli humanitních oborů realizován, začal v roce 1988. Cílem projektu bylo zpracovat počítačovou technikou rozsáhlou rukopisnou pozůstalost významné osobnosti anglického intelektuálního života 17. století, neúnavného organizátora a ústřední postavy rozsáhlé korespondenční sítě evropských učenců – Samuela Hartliba (asi 1600 – 1662). Hartlibova pozůstalost má klíčový význam pro zkoumání takových témat, jako je např. vědecká revoluce 17. století, projekty reformy společnosti, úsilí o náboženský smír, prehistorie Royal Society a v neposlední řadě také Komenského život a dílo. Veškerý archivní materiál, tj. zhruba 20 milionů slov, byl během pěti let transkribován a byla vytvořena rozsáhlá počítačová databáze, obsahující nejen přepisy, ale též vizuální podobu všech materiálů. V letošním roce bude celý projekt završen vydáním materiálů na CD ROM.

Na pražském semináři vystoupili čtyři britští, jeden polský a pět českých referentů. Jeden z ředitelů Hartlib Papers Project, sheffieldský historik *Dr. Mark Greengrass*, se zabýval dosud přehlíženou problematikou učeneckých „samizdatů“, rukopisů šířených opisy a diskutovaných v neformálních kroužcích intelektuálů. Londýnský historik přírodních věd *Prof. P. M. Rattansi* analyzoval zakotvenost Hartliba a jeho okruhu ve starší paracelsiánské tradici a jejich vztah k „novým filozofiím“, především ke kartezianismu. *Dr. Howard Hotson* (Aberdeen) věnoval svůj příspěvek vztahům významného německého polyhistora Johanna Heinricha Alsteda ke střední Evropě, zatímco *John Young* (Sheffield) zaměřil svou pozornost na korespondenci matematika Johna Pella. *Adam Matuszewski* (Varšava) podal přehled korespondence skotského lékaře a přírodněho filozofa působícího v Polsku, Jana Jonstona, se Samuelem Hartlibem. *Dr. Josef Hejnic* poukázal na ediční problematiku týkající se vydávání korespondence osobností starší humanistické tradice, *Dr. Jiří Kroupa* (oba Ústav pro klasická studia AV ČR) analyzoval korespondenci Balbínovu. Korespondenci seniorů Jednoty bratrské ve fondech poznaňského archivu mapovala *Dr. Marta Bečková*, rozboru pozdního Komenského díla, rukopisu *Clamores Eliae*, se věnoval *Dr. Jiří Beneš* a na síť Komenského korespondentů se zaměřil *Dr. Vladimír Urbánek* (všichni Filozofický ústav AV ČR). Seminář byl zakončen prohlídkou některých vzácných komeňan uložených ve fondech knihovny Národního muzea v Praze. Malá výstava byla připravena především díky ochotě *Dr. Mirjam Bohatcové* a *Dr. Helgy Turkové*. Nad Komenského rukopisy se rozproudila živá diskuse, která navázala na jednání semináře.

Seminář se konal v dělné a takřka intimní atmosféře, což mělo ve srovnání s hektickým průběhem mnohých velkých konferencí řadu výhod. Škoda jen, že unikátní příležitosti setkat se s britskými badateli nevyužilo více pozvaných odborníků českých. Útěchou jim může být, že všechny přednesené příspěvky budou vydány na stránkách revue *Acta Comeniana*.

Vladimír Urbánek

Questions from Quine

IV. karlovarské sympozium o analytické filozofii
4. – 8. 9. 95

Ve dnech 4.–8. září se Karlovy Vary dočasně dostaly do ohniska analytické filozofie, představující hlavní filozofický proud na západ od evropského kontinentu. Tato z filozofického hlediska světo-vě významná událost měla formu sympozia, věnovaného jednomu z nejvýznamnějších analytických filozofů, **Williard Van Orman Quineovi** (*1908 v USA) a organizovaného Filozofickým ústavem AV ČR spolu s karlovarskou pobočkou Artfora za velkorysé

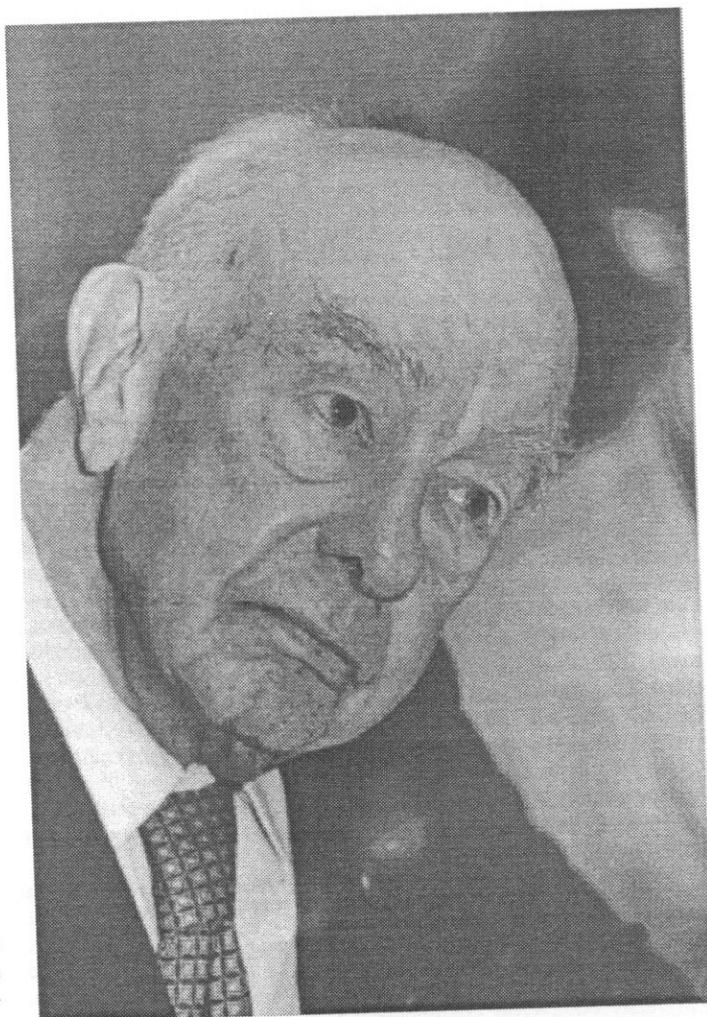
podpory Vzdělávací nadace Jana Husa, Grandhotelu Pupp, Karlovarského porcelánu a. s. a Liasu – lehký stavební materiál k. s.

Kdo je W. Quine a jaký je jeho hlavní přínos pro filozofii se lze dnes dočíst už i v encyklopediích, o současných filozofických slovnících nemluvě. Jeho filozofická metoda je velmi jednoduchá, ve své aplikaci však vyžaduje zvládnutí matematické logiky. Quine prostě bere behavioristický vzorec „stimulus – response“ a zkoumá, které ontologické a epistemologické věty se nehodí nebo jsou zbytečné k tomu, aby zprostředkovaly závislost odpovědi na podnětu, a které lze proto eliminovat z našich teorií. Výsledky této metody, jakou jsou např. eliminace singulárních termínů, eliminace formalizované intenzionální logiky, eliminace rozdílu mezi analytickými a syntetickými větami, eliminace ekviva-

lence významu slov a eliminace významu jednotlivých vět, eliminace stanovení přesného překladu mezi jazyky apod. patří se svými pozitivními holisticky pojatými protějšky nejen k centrálním otázkám současné analytické filozofie, ale podstatně ovlivňují i celkový styl myšlení v anglosaské provenienci.

Význam sympozia byl zdůrazněn i přítomností samotného Quinea a jeho žáků, zejména **Nora D. Føllesdala**, **Švéda L. Bergströma**, **Američanů R. Gibsona**, **P. Horwiche** a **K. Lehrera**. Účastníci sympozia tak mohli konfrontovat své názory na Quineovu filozofii přímo s jejím autorem a zároveň pozorovat, jak je tato filozofie rozvíjena jeho následovníky. Nejen však účastníci sympozia, ale také karlovarská veřejnost měla příležitost poznat Quinea a jeho názory osobně. Pro ni totiž připravil novou přednášku s názvem „Já, ty a ono: epistemologický trojúhelník“, která shrnuje novým způsobem jeho filozofii: já, druhí a svět jsou vrcholy trojúhelníku poznání, jehož strany jsou určeny vzájemným stykem založeným na předzjednané harmonii. Také o charakteru sympozia by se dalo říci, že bylo určeno předzjednanou harmonií, respektující vzájemná kritická stanoviska jeho účastníků.

Jiří Nosek

W. O. Quine – emeritní profesor Harvardovy univerzity, Boston, US

Objects, structures, meanings

Prague International Colloquium in memory of Pavel Tichý
Villa Lanna, Prague, Czech Republic, September 12. –15. 1995

Již čtvrté Pražské mezinárodní kolokvium o filozofické logice se konalo ve dnech 12.–15. září 1995 ve vile Lanna. Kolokvia jsou pořádána pracovní skupinou logiky Filozofického ústavu AV ČR vždy jednou za rok od r. 1992. Jejich smyslem je shromáždit vůdčí světové osobnosti i mladé badatele pracující především v oborech filozofická logika a filozofie logiky, umožnit jim prezentovat a obhajovat nejzajímavější

výsledky za uplynulý rok, a tímto způsobem též podpořit domácí výzkum i vysokoškolskou výuku zmíněných, u nás stále ještě spíše exotických humanitních oborů. Pražská mezinárodní kolokvia o filozofické logice obecně kladou důraz na racionální, logicky správnou argumentaci ve filozofii a využití moderních logických metod při řešení filozofických problémů.

Námětem tohoto ročníku kolokvia byla rozsáhlá tematika současných logicko-filozofických problémů spojených s pojmy objektu, struktury a významu a celá konference byla organizátory věnována **památce českého logika Pavla Tichého**, který tragicky zahynul vloni na Novém Zélandu.

Dvacet pozvaných přednášejících z dvanácti zemí včetně USA, Austrálie, Izraele, Tchaj-wanu či Kanady se věnovalo interdisciplinárním otázkám na pomezí logiky a filozofie: např. pojmovým strukturám, identitě, neklasickým logikám, moderní logické sémantice, realismu ve filozofii a matematice, logické analýze jazyka, paradoxům či kauzalitě. Mnohé z přednášek, ale i bohaté kuloární diskuse, se nesly v duchu ocenění mezinárodního přínosu logických prací Pavla Tichého i stoupajícího významu tzv. pražské školy filozofické logiky, jejímž centrem je pracovní skupina logiky FLÚ.

Účastníci kolokvia požádali organizátory, aby veřejně poděkovali personálu vily Lanna za profesionální práci i osobní laskavost při mnohdy nelehké práci s rozmarnými filozofy a logiky; rádi tak touto formou činíme a přidáváme i vlastní poděkování. Příští ročník Pražského mezinárodního kolokvia o filozofické logice se bude konat v září 1996 na stejném místě.

Petr Kolář

ved. pracovní skupiny logiky FLÚ

Dekrety prezidenta republiky 1940–1945

Za účasti předsedy Akademie věd ČR Prof. Ing. Rudolfa Zahradníka se 8. září 1995 konala v sídle Kanceláře Akademie tisková konference u příležitosti vydání významné **edice dokumentů autorů Karla Jecha a Karla Kaplana Dekrety prezidenta republiky 1940–1945**, kterou ve spolupráci se Státním ústředním archivem a Kanceláří prezidenta republiky vydal *Ústav pro soudobé dějiny AV ČR v brněnském nakladatelství Doplněk*.

V úvodním slově dílo uvedl ředitel ústavu **doc. PhDr. Vilém Prečan**, který zdůraznil především nezájatost a nezávislost historické vědy při zpracovávání témat nejnovějších dějin i při hledání odpovědí na současná tázání o naší minulosti. S problematikou zatím nejrozsáhlejšího dokumentárního díla o československé zákonodárné činnosti, uskutečňované v období druhé světové války a těsně po ní formou dekretů prezidenta republiky, pak přítomné novináře seznámili autor obsáhlé úvodní studie **prof. JUDr. Václav Pavlíček** (právní aspekty) a zevrubně jeden z tvůrců edice, **doc. PhDr. Karel Jech**. Dvousvazkové dílo obsahuje 44 dekretů (ze 143 vydaných dekretů), které měly zásadní význam pro vytvoření československého státního zřízení v zahraničí, kontinuity právního řádu ČSR, její zákonodárné i výkonné moci, účasti ČSR v protifašistické koalici, přípravy poválečné hospodářské obnovy, pro řešení československých vztahů, odsun Němců, pozemkové reformy a znárodnění dolů, průmyslu, bankovníctví apod.

Význam této edice spočívá především v publikaci dosud neznámých či nezveřejněných dokumentů o přípravě jednotlivých dekretů (výchozí osnovy dekretů, poradní zprávy, alternativní náměty a připomínky, zápisy schůzí vlády, stanoviska prezidenta republiky nebo jeho kanceláře apod.), které doplňují autentické znění každého publikovaného dekretu. Závěrečný oddíl tvoří dokumentace k ústavnímu aktu Prozatímního národního shromáždění z 28. března 1946, jímž byly všechny prezidentské dekrety vyhlášeny za zákon, čímž se definitivně staly platnou součástí československého právního řádu.

mj

Ruralia 1995.

Ve dnech 8. až 14. září se v Praze konala **archeologická konference o zemědělském venkově středověké Evropy**. Pořadatelem se z pověření mezinárodního přípravného výboru stal pražský **Archeologický ústav AV ČR v součinnosti s Filozofickou fakultou Univerzity Karlovy**. Po čtyři dny se v místnosti č. 206 v budově Kanceláře na Národní třídě setkávalo 70 badatelů ze 14 zemí, aby řadou přednášek a panelovou prezentací

nastínili stav studia dané problematiky v širokém rozpětí od Irska po Maďarsko a od Norska po Itálii a Španělsko.

V časovém ohledu se soustředili na dobu mezi 5. a 16. stol. Svět středověké Evropy byl z valné míry světem agrárním, studiu právě tohoto prostředí tak připadá význam zásadní. Ve všech evropských zemích se přitom už stalo samozřejmostí důležité postavení archeologie opřené o náročně pojatý terénní výzkum, orientovaný např. od otázek ekologických k otázkám duchovní kultury, spolupracující s řadou společenských a přírodních věd. Narůstajícím problémem se ovšem stala malá přehlednost evropského bádání, často se zabývajících jevy dalece překračujícími úzké hranice jednotlivých zemí. I rozvoj metodický se stěžl snese s těsným geografickým rámcem. Základním cílem konference **Ruralia 1995** se proto stal problémový přehled současného výzkumu.

Zvýšená pozornost platila transformačnímu procesu, který archaický venkov postupně měnil v prostředí vrcholné středověké, otevírající další dlouhodobou kontinuitu. Všechny zmíněné otázky jsou živě vnímány v české a moravské archeologii. **Konference Ruralia**, první svého druhu, jí proto nabídla neobyčejnou příležitost. Ostatně ke zvlášť nepříznivým stínům let minulých patřila právě faktická izolace domácího výzkumu od evropského pohybu. Z konference Ruralia vzejde sborník, jehož vydání bylo svěřeno Archeologickému ústavu AV ČR v Praze. Průběh pražského jednání slibuje, že se publikace zhruba 30 přednášek a 20 panelových příspěvků zařadí k evropsky cenným výsledkům.

jk

Zprávy AV ČR

Kontaktní služba pro výpočetní techniku

Dostí často přicházejí na adresu Akademie nabídky hardwarových i softwarových produktů, sdělení o dočasných slevách a dalších aktuálních novinkách v oblasti výpočetní techniky. Zpravidla bývá nutné o nich pohotově informovat zainteresované pracovníky, popřípadě zprostředkovávat jejich kontakt. Dosud užívané možnosti (sdělení v **Akademickém bulletinu**, hromadné dopisy na ústavy a podobně) nejsou přes všechnu dobrou snahu zúčastněných příliš pohotové a především jsou značně neadresné, takže cesta informace k případnému zájemci je nejistá.

Proto vznikla pro zájemce – uživatele elektronické pošty na pracovištích AV ČR **akademická kontaktní služba pro výpočetní techniku**, která přihlášené účastníky automaticky seznamuje s došlými zprávami. Účelem kontaktní služby je umožnit jejím uživatelům:

- pohotově zprostředkování zpráv a sdělení Komise výpočetní techniky,
- informaci o uzavřených dohodách mezi AV ČR a některými firmami o spolupráci při zavádění výpočetní techniky v AV ČR,
- zprostředkování aktuálních zpráv **INTERNETu** a **CESNETu**,
- předávání zpráv o nabídkách software a hardware došlých jak Komisi výpočetní techniky, tak i jednotlivým uživatelům,
- zprostředkování pohotové informace o sezónních slevách, o kterých se KVT nebo jednotliví uživatelé dozvědí,
- pohotové hledání partnerů pro společný nákup multilicencí na software a další možnosti racionálního sdružování finančních prostředků,
- účinnou koordinaci uživatelů výkonné výpočetní techniky.

Účelem služby, kterou organizuje Komise výpočetní techniky v rámci sítě **INTERNET**, je v podstatě rozšířit dosah jejích informací a zprostředkovat pohotový kontakt s jejími členy a lepší celkovou informovanost i pro pracovníky ústavů, které v Komisi nejsou zastoupeny.

Uživatelé Kontaktní služby se může stát každý pracovník Akademie věd ČR, který je připojen na síť elektronické pošty (má svou schránku) a odešle na adresu

listproc @site. cas. cz

e-mailovou zprávu s textem:

subscribe av-com (jméno příjmení)

Stane se automaticky adresátem všech zpráv, které budou touto službou distribuovány (budou docházet na adresu, ze které se přihlásí) a sám může vlastní zprávy zoslat všem uživatelům kontaktní služby tím, že je odešle na e-mailovou adresu

av-com@site. cas.cz

Milan Mareš

Spolupráce Akademie věd ČR a Hewlett-Packard

Dne 9. května byla nejvyššími představiteli Akademie věd ČR a firmy Hewlett-Packard podepsána *Smlouva o spolupráci*. Jedním z cílů této smlouvy je podpora výzkumné činnosti v AV ČR firmou Hewlett-Packard (HP) cestou cenového zvýhodnění při dodávkách počítačových systémů pro pracoviště AV ČR.

K naplnění této smlouvy HP nabízí AV ČR tak zvané **školské slevy** a další sezonní programy významných cenových zvýhodnění. Pro pracoviště Akademie věd bude zajímavé i to, že HP může zajistit dodávky počítačových systémů s **osvobozením od cla a od DPH**.

Do kategorie počítačových systémů se řadí především pracovní stanice. Pracovní stanice Hewlett-Packard se uplatňují ve vědecké práci všude tam, kde je důležitý alespoň jeden z těchto parametrů – výpočetní výkon, rychlost, grafika, pohodlí, paralelní zpracování úloh (multitasking, multiuse), spolehlivost, stabilita, otevřenost do budoucna.

Kde získat další informace:

- kontaktujte Hewlett-Packard, odd. pracovních stanic, Praha 4, Novodvorská 82, 142 00, tel. (02) 4743 111, fax (02) 4743 291,
- zašlete požadavek na e-mail: hp-workstations@hp-czechia-gen1.om.hp.com.

Žádat můžete například:

- informaci o cenách produktů,
- doporučení optimálního technického řešení podle vašich požadavků,
- nalezení cenově optimálního řešení vašich potřeb s ohledem na právě platné programy cenového zvýhodnění,
- pravidelné doručování informačních bulletinů HP a jiných informací,
- další rady a informace související s produkcí HP podle vašich potřeb.

Nabídka měsíce:

- celková sleva ve výši 45,7% oproti ceníkovým cenám pro AV ČR pro konfiguraci: pracovní stanice HP712/80 (výkonnost SPECfp92:123,3), monitor 20" barevný 1280x1024, 32MB RAM, 1GB disk, CD ROM, předinstalace, licence a media HP-UX, kompletní vývojové prostředí C/ANSI a C++, dokumentace na CD a na papíře,
- celková sleva ve výši 55 % oproti ceníkovým cenám nového modelu na remarketovaný systém stejné konfigurace jako výše, záruka 1 rok stejně jako na nový systém,
- jiné konfigurace dostupné na vyžádání.

Firma Hewlett-Packard a její produkty:

Firma navrhuje, vyrábí, dodává a spolehlivým servisem zabezpečuje výpočetní a komunikační systémy, výrobky měřicí techniky a lékařské a analytické přístroje. Základním obchodním záměrem firmy HP je vytvořit a nabídnout takové výrobky informační technologie, které napomohou urychlit rozvoj vědění a zlepšit efektivitu lidí i organizací. Více než 20 000 výrobků a nabídek služeb nachází své uplatnění v průmyslu, obchodu, technice, vědě, medicíně a školství v přibližně 110 zemích světa.

Ve finančním roce 1994 dosáhly objednávky ve všech oblastech 25,4 miliard USD. Čisté zisky firmy činily celkově 1,6 miliard USD. Hodnota HP akcií dosáhla nejvyššího bodu za posledních 10 let.

Ing. Tomáš Kubát
Hewlett-Packard

The World press Institute – Malacester College, USA

nabízí možnost poskytnutí stipendia na 4- měsíční studijní program, který má pomoci mladým novinářům orientovat se v problematice USA. Požadavky: 1. věk 25–35 let,

2. velmi dobrá znalost anglického jazyka,
3. alespoň 5 let žurnalistické praxe a dobré organizační schopnosti,
4. dobré doporučení a výrazný talent v oboru

V případě zájmu kontaktujte: IREX Praha
Národní třída 3
111 42 Praha 1

Společnost pro vědy a umění

nabízí badatelům z Akademie věd ČR, kteří přijíždějí do USA na dlouhodobější stáž, kontakt s rodinami Čechoameričanů v místě působení, kteří by stážistu uvedli do místní společnosti a pomohli mu např. s hledáním ubytování.

Zájemci mohou dát údaje o svém pobytu (doba, místo atd.)

Ing. Ireně Krumlové v Kanceláři AV ČR, tel.: 242 40 521

fax : 242 20 933

Ing. Jan Lisý

vedoucí referátu vědeckých společností

Sociologický ústav AV ČR

– pracoviště v Ústí n/L. – pořádá 14. a 15. listopadu 1995 v Ústí n/L. seminář „Specifika transformačních procesů v pohraničních oblastech“. Těžištěm semináře bude diskuze o sociálních změnách a procesech v pohraničí, ke kterým dochází v souvislosti s transformací společnosti a rozvojem přeshraničních styků.

Přihlášky k účasti přijímá Sociologický ústav AV ČR, pracoviště v Ústí n/L., Stříbrnické nivy 2, fax: 047-43872.

Výstava obrazů V. Pechara v Kanceláři AV ČR

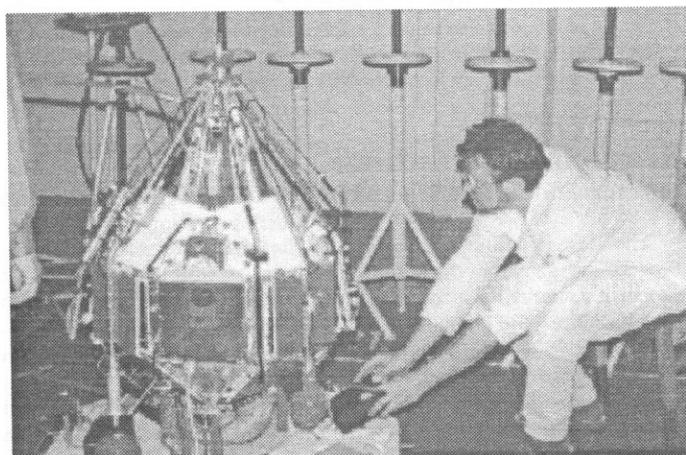
Kancelář Akademie věd ČR Vás zve na výstavu obrazů V. Pechara s názvem „Česká historie v portrétu“, která bude ve foyer Kanceláře AV ČR probíhat ve dnech 13. – 27. října 1995. Veřejnosti bude přístupná od pondělí do pátku od 8.00 do 17.00 hodin. Výstavu otevře předseda AV ČR Prof. Ing. R. Zahradník, DrSc. ve čtvrtek 12. října 1995 v 17.00 hodin.

Vypuštěna družice Magion 4

Dne 2. srpna 1995 ve 23.59 hodin světového času byla v rámci mezinárodního kosmického projektu Interball vypuštěna z ruského kosmodromu Pleseck spolu s ruskou družicí Interball 1 i česká družice Magion 4. Následujícího dne v 11.23 hodin středoevropského letního času byla družice Magion 4 oddělena od mateřské družice a zahájila autonomní činnost. Magion 4 o hmotnosti 59 kg se pohybuje po protáhlé eliptické dráze s apogee vzdáleným přibližně 200 000 km od Země, s oběžnou dobou zhruba 96 hodin. Vědecké aparatury obou družic studují interakce plazmatu vnější atmosféry a slunečního větru. Družice Magion 4 vznikla v Ústavu fyziky atmosféry AV ČR. Pravidelné spojení s družicí udržuje řídicí a telemetrická stanice Ústavu fyziky atmosféry v Panské Vsi.

Text a foto -jk-

Na snímku z kosmodromu Pleseck V. Vodička prověřuje při předletové přípravě družice stav jejích služebních aparatur

Pojištění

Pro podniky (ústavy), které vysílají do zahraničí větší počet svých zaměstnanců, nabízí Česká pojišťovna možnost pojištění léčebných výloh v zahraničí na základě rámcových smluv. Jako příklad uvádíme rámcovou smlouvu typu PS:

Pojištění platí pro území evropských států (dokladem o pojištění je pojistka) nebo pro celý svět (dokladem o pojištění je identifikační karta) a lze je sjednat na jeden rok s pojistnou dobou 150 dní. Pojistné pro území Evropy je 3750 Kč, pro celý svět 6000 Kč. Ústav obdrží dohodnutý počet pojistek, případně identifikačních karet vystavených na jeho název, včetně karetů. Tyto pojistky či identifikační karty jsou přenosné a mohou je využívat různí pracovníci ústavu. Vyjíždějící pracovník – držitel této pojistky, případně identifikační karty, bude pojištěn na základě písemného hlášení o výjezdu, nejpozději jeden den před uskutečněním cesty.

Písemné ohlášení každého výjezdu je nutné proto, aby naši zahraniční partneři mohli být informováni o těchto pojištěných a zajistili jim služby vyplývající z uzavřeného pojištění. Likvidaci pojistných událostí provádí mezinárodní středisko ICC v Mnichově nebo ve Washingtonu nebo společnost CORIS. Ostatní pojistné události likviduje úsek cestovního pojištění České pojišťovny. *Zájemci se mohou obrátit na Českou pojišťovnu, Ing. Rýparovou (tel. 24092049).*

Další informace o pojištění jsou uvedeny v Hospodářských novinách 136 ze 17.7.1995, str. 6.

Konkurzy

Matematický ústav AV ČR vypisuje konkurz na obsazení místa vědeckého pracovníka pro obor geometrie Banachových prostorů a diferencovatelnost funkcí.

Požadavky: doktorát nebo podaná disertační práce, vědecká práce na mezinárodní úrovni, jazykové znalosti. Přihlášky doplněné životopisem a seznamem publikací zaslejte do tří týdnů po uveřejnění zprávy na sekretariát ředitele MÚ AV ČR, Žitná 25, 115 67 Praha 1.

Ústav pro etnografii a folkloristiku AV ČR vypisuje konkurz na místo vědeckého nebo odborného pracovníka pro oddělení etnických studií.

Podmínky: vysokoškolské vzdělání v oboru etnologie nebo v příbuzných oborech. Praxe v oblasti romistiky a migrací vítána. Přihlášky se stručným životopisem a seznamem publikovaných prací zaslejte na adresu Ústav pro etnografii a folkloristiku AV ČR, Máchova 7, 120 00 Praha 2, do 15. října 1995.

Akademická rada Akademie věd České republiky vypisuje výběrové řízení na obsazení funkce **ředitele Masarykova ústavu AV ČR**. Požadavky: vysokoškolské vzdělání příslušného směru, jazykové znalosti, vědecko-organizační schopnosti a zkušenosti, morální bezúhonnost.

Přihlášky se stručným životopisem a doklady o dosažené kvalifikaci, s přehledem dosavadní praxe zaslejte do 14 dnů po uveřejnění na adresu: Kancelář Akademie věd České republiky, sekretariát ředitele, Národní tř. 3, 111 42 Praha 1, telefon: 24 24 05 05.

Research support scheme

Invites applications for RSS grants for the project to be launched in 1996

The Research Support Scheme of the Higher Education Support Programme is a part of the Soros Foundations network which is aimed at supporting innovative research of individuals or groups of researchers in social sciences and humanities interested in Central and Eastern European issues. In 1996 projects in **Art, Economics, Education, European Studies, History, Human Ecology and Sustainable Development, Law, Linguistic, Literature, Philosophy, Political Studies, Social Policy, Social Psychology, Sociology and Urban and Population Studies** will be supported.

Priority will be given to researchers who are under 45. Special attention is given to multi-disciplinary and comparative projects.

There will be Individual Grants and Group Grants given for periods from six months to two years maximum. Priority on group grants will be given to groups of scholars coming from at least two countries who aim to study a particular theme or common issue from a multinational comparative perspective.

The amount of grants will range between \$ 100 to \$ 500 per month depending on the full-time or part-time involvement, qualifications, experience, local conditions and the particular situation of recipients. Under both types of support additional legitimate research expenses may be covered.

Western research interested in Central and Eastern European problems may also be considered eligible for grants. The terms conditions of support will be the same as above.

Further information and official application forms can be obtained either from the **RSS office, Táboritká 23, 130 87 Prague 3, Czech Republic**. All applications must be presented in English. The deadline for submitting all application materials is **October 20, 1995**. **The RSS Committee will notify applicants in May – June 1996.**

Info

Ústav ekologie Země (Cumbria, Anglie), zabývající se mj. odstraňováním půdy znečištěné ropnými produkty a ochranou pobřeží před ropnými odpady, se obrátil na zastupitelský úřad České republiky v Londýně se žádostí o zprostředkování kontaktu s jakoukoliv státní nebo soukromou výzkumnou institucí, která se zajímá o vývoj moderních technologií ochrany Země před biodegradací znečištěním uhlovodíky, případně jinými potenciálními škodlivinami. Kromě spolupráce nabízí britský partner také informace o finančních zdrojích pro případný výzkum (The Research Fund 1996 – termín podávání žádostí je **31. října 1995**, The Corday-Morgan Fund, International Committee Funds, J W T Jones Travelling Fellowship).

Materiály poskytující bližší informace o práci ústavu jsou k dispozici v SRZS Kanceláře AV – Mgr. A. Magala.

Academia

vyjde v říjnu 1995

Marie Bláhová – Staročeská kronika tak řečeného Dalimila. Díl 3. Edice Texty a studie k dějinám jazyka a literatury, sv. 6. (Třetí svazek navazuje na předešlé dva, jejichž posláním byl rozbor textového materiálu kroniky, Academia, 1988; třetí díl hodnotí Staročeskou kroniku jako historické dílo a pramen.)

Jan Filip – Keltská civilizace a její dědictví. Edice Stříbrná řada, 4. vydání. (Zajímavý, vzrušující a všestranný pohled na keltskou minulost ve světle archeologických objevů.)

C. G. Jung – Člověk a duše (Více než tisíc citátů z rozsáhlého celoživotního díla C. G. Junga, které vybrala a sestavila jeho žačka Jolande Jacobiová.)

Metody analýzy povrchů, Elektronová mikroskopie a difrakce, editoři Ludmila Eckertová, Luděk Frank.

Druhá kniha, zabývající se různými fyzikálními a metodickými přístupy ke zjišťování složení a struktury povrchů a tenkých povrchových vrstev pevných látek. Navazuje na publikace *Metody analýzy povrchů, Elektronová mikroskopie* (Academia, 1990). Autoři vykládají základní principy a podrobně rozebírají nejrozšířenější metody (zdroje, optické prvky, celkovou koncepci analytických elektronových mikroskopů, mikroskopii emisní a tunelovou). Podrobně se zabývají difrakcí pomalých elektronů (LEED) a rychlých elektronů na odrazu (RHEED). Kniha poslouží nejen odborníkům ve fyzice a fyzikální chemii povrchů, ale i specialistům z příbuzných oborů, kde povrchové vlastnosti a procesy hrají důležitou roli. 352 str. – 200 obr. – česky – váz. lamino – cena zatím neurčena.

Scarabeus

Nová edice, rozšiřující profil nakladatelství ACADEMIA, ve které se mohou čtenáři seznámit se skvosty české i světové literární tvorby. Právě vycházejí tři malé prózy vynikajícího německého autora.

Patrick Süskind, Kontrabas.

Není téměř sólových partů pro kontrabas, tím méně pak basových koncertů, a o nástroji samotném a jeho libozvuku marno mluvit. Ale mluví o něm jeho pán, zaníceně i rozhněvaně, s úctou i nenávistí. Je to však jeho pán, nestal se otrokem svého nástroje? Platí jeho úvahy jen tomuto nástroji? Patrick Süskind napsal prózou velký koncert pro kontrabas, komponisty dosud nenapsaný.

100 str. – česky, přeloženo z němčiny – váz. s přebalem – cena zatím neurčena.

Patrick Süskind, Holub.

Nic by nemělo narušit pohodu Jonathana Noela. Je svobodný, má pevné zaměstnání, za pět měsíců bude vlastníkem bytu a za několik málo let získá důchod, a tak spěje vstříc zabezpečenému a poklidnému stáří. Všechny tyto životní jistoty jednoho rána zpochybní pouhý holub a téměř katastroficky hrozí vyrvat z kořene veškeré Noellovo bytí.

90 str. – česky, přeloženo z němčiny – váz. s přebalem – cena zatím neurčena.

Patrick Süskind, Vyprávění o panu Sommerovi, ilustrace Sempé.

Mistr fabulace Patrick Süskind, jehož vyprávění je téměř bez akce, a přece má obrovské vnitřní napětí. Srší bystrým vtípem, postřehem a zároveň je mistrem nevyčteného slova, jež mění mikrokosmos v makrokosmos. Jeho pan Sommer je v ustavičném spěchu. Co ho šťve krajem, má jeho pachtění vůbec smysl? Jak naň pohlíží chlapec, který pomalu vyrůstá? Vypravuje nám o něm i o sobě z perspektivy dospívajícího dítěte.

100 str. – obr. v textu – česky, přeloženo z němčiny – váz. s přebalem – cena zatím neurčena.

Orientální ústav AV ČR

Jiří Prosecký, Královské knihy staré Mezopotámie.

Studie o babylónsko – asyrských literárních textech, reflektujících historické události starověkého Předního východu od 24. až do 6. století př. Kr., které se soustředí kolem osobností panovníků staroakkadské dynastie, kassitské dynastie, druhé dynastie z Isinu, asyrských vládců, panovníků chaldejské dynastie. Studie je doplněna prvními úplnými českými překlady příslušných textů.

Český čtenář zde vůbec poprvé dostává do ruky publikaci, v níž může přímo nahlédnout do pracoven historiků i tvůrců úředních ideologií jedné z nejstarších písemných civilizací světa. Odborníci v oblasti starověké historie i duchovní kultury, studenti i znalci Bible a antických kultur, ale ani folkloristé, specialisté v různých oblastech slovesnosti, etnologové a badatelé, zabývající se dějinami státu by si neměli nechat ujít tento velmi významný text, umožňující srovnáním ověřených historických údajů a jejich трактовáním autory staromezopotamských úředních královských nápisů, životopisů, mýtů i naučné literatury osvětlit myšlenkové procesy, formální prostředky a hodnotové systémy, na jejichž základě a s jejichž využitím vytvořili dávní autoři jedna z prvních historiografických děl vzdělaného lidstva. Velmi málo Evropanů má v této chvíli možnost číst tato díla ve svém rodném jazyce.

352 str. – 200 obr. – česky – váz. lamino – cena zatím neurčena.

KALEIDOSKOP AB 95 ** KALEIDOSKOP AB 95

Třetí mezinárodní konference **Hodnocení vlivů na životní prostředí** se bude konat v Praze 23.– 26. září 1996. Pořadatelé: Ministerstvo životního prostředí, Česká zemědělská univerzita, TBV Science London, Vodní stavby, Vodohospodářský rozvoj a výstavba, Hydroprojekt, Svaz průmyslu a dopravy, Fakulta elektrotechnická ČVUT, Fakulta stavební ČVUT a Česká asociace IUAPPA. Předběžné přihlášky přijímá Ing. R. Bálek, CSc., Katedra fyziky FEL ČVUT, Technická 2, 166 27 Praha Dejvice, tel. (02)24352332. Anotace referátů (10-15 řádků) se přijímají do 31.10.1995.

Collegium Budapest – Institute for Advanced Study nabízí po- bytová stipendia (1. 10. 1996 – 31. 7. 1997) vědeckým pracovníkům do 35 let, kteří se zabývají kulturní, společensko-politickou a hospo- dářskou transformací střední a východní Evropy. Termín přihlášek je 31. 10. 1995, informace na kontaktní adrese.

11. mezinárodní festival vědeckých a technických filmů připravuje Středisko vědeckých filmů Svobodné univerzity v Bruselu na začátek roku 1997. Pořadatelky přijímají seznamy filmů a video záznamů do konce října 1995, hotové filmy do 15. října 1996. Oznámení je na kontaktní adrese.

Vláda autonomní oblasti Katalánsko každoročně uděluje prostřednictvím Katalánského ústavu pro výzkum Středozeří **Mezinárodní katalánskou cenu** (jejíž součástí je 80 000 ECU) osobnostem, které výrazně přispěly k rozvoji kulturních, vědeckých nebo lidských hodnot. Obdržel ji Karl R. Popper, Abdus Salam, Jacques-Yves Cousteau, Mstislav Rostropovič, Luigi Luca Cavalli-Sforza, Edgar Morin a Václav Havel společně s Richardem von Weizsäckerem. Ústav v Barceloně přijímá do konce tohoto roku nominace na **VIII Premi Internacional Catalunya** – formulář je na kontaktní adrese.

IASPEI (International Association of Seismology and Physics of the Earth's Interior) připravuje své 29. valné shromáždění; bude se konat 18.– 29. srpna 1997 v Soluni.

Nový čtyřletý program Evropské unie, **INFO 2000**, schválila Evropská komise 30.6.95. Rozpočet na léta 1996–1999 je 100 milionů ECU, řídit jej bude DG XIII – telekomunikace, informační trh a aplikace výsledků výzkumu. Bližší informace poskytnete European Commission, DG XIII/E, Office B 4/17, Jean Monnet Building, L-2920 Luxembourg, fax +352-430134079, e-mail: j.hoorens@mhs.g.ccc.be. (Z CORDIS focus 42/1995)

Yemen Center for Studies and Research vydalo nové směrnice pro zájemce o výzkum v Jemenu. Žádost je třeba podat 3 měsíce předem, administrativní poplatek je 100 USD. Podrobnosti a formulář žádosti jsou na kontaktní adrese.

SolarTec'96, mezinárodní kongres o využívání všech forem sluneční energie s výstavou příslušné techniky, se bude konat v Karlsruhe 8.–11. května 1996. Oznámení je na kontaktní adrese.

Kontaktní adresa: Není-li uvedeno jinak, je původní zdroj informace k nahlédnutí u paní A. Štysově, kancelář AV ČR, Národní 3, Praha 1, tel. 24 22 03 84, linka 480.

Körberova nadace a studijní cena

Zakladatel nadace: **Dr. Kurt A. Körber** (1909–1992), podnikatel a vynálezce (přes 2000 patentů). V roce 1946 založil v Hamburgu-Bergedorfu „Hauni-Werke“, z nichž časem vznikl koncern „Körber AG“ s cca 8 000 zaměstnanci ve 30 podnicích v Německu i zahraničí.

Körberova nadace disponuje částkou cca 650 milionů DM včetně 100% podílu na Körberově akciové společnosti. Pro činnost nadace je ročně k dispozici 20 milionů DM.

Nadace se angažuje ve směrech:

- věda a výzkum
- vzdělání a výchova
- kulturní programy a zařízení
- péče o staré a nemocné lidi
- dorozumění mezi národy

Německá studijní cena

Myšlenka

Körberova nadace chce vypsáním soutěže vybědnout studenty k vypracování interdisciplinárních projektů. Mladí lidé nejsou zatíženi konvenčními odbornými hranicemi jako etablovaní vědci a jejich pohled na problémy není deformován. „Německá studijní cena“ jim umožní uplat-

nit jejich znalosti a schopnosti, kreativitu a idealismus a zároveň schopnost vysokého nasazení. Zde mohou v mezích rámcového tématu nekonvenčně a nově poukázat na významné společenské změny a trendy, zachytit problémy lidské existence a zpracovat relevantní otázky budoucnosti.

Cílem „Německé studijní ceny“ je dát impuls ke spolupráci přesahující jeden obor, k provázání výzkumu a vzdělání i ke komunikaci mezi vysokými školami a společností.

„Německá studijní cena“ a její gremia jsou v současné době ve stadiu příprav. Cena bude poprvé vypsána a soutěžní témata zveřejněna počátkem roku 1996. Uzávěrka bude pravděpodobně 31. prosince 1996. Nová témata budou vyhlášována každé dva roky.

Účastníci

Právo zúčastnit se mají studující všech vědních oborů a všech vysokých škol. Účastníci musí být zapsáni a nesmějí mít k tomuto datu žádnou akademickou závěrečnou zkoušku.

Soutěžní příspěvky

Soutěžní příspěvky se podávají v jazyce německém. Mají-li být prezentovány formou výstavy, na videu, CD-ROM, na disketě atd., je nutné přiložit písemný výklad, který nastíní výběr problému, vědecké zpracování, mezidisciplinární námět a očekávané výsledky.

Práce mohou podávat jednotlivci i skupiny, rovněž s podporou vysokoškolských interních a externích konzultantů.

Posuzování a výběr

Podané soutěžní příspěvky budou posuzovány ve víceúrovňovém řízení. Kriteria poroty jsou :

- odborná vyjímčnost a originalita
- interdisciplinarita
- kvalita prezentace (rovněž s ohledem na obecnou srozumitelnost)

Ceny

Celková částka vypsána na ceny se pohybuje nad 500 000,-DM. Bude udělováno

– 10 prvních cen + 10 000,- DM

– 20 druhých cen + 5 000,- DM

– 30 třetích cen + 2 500,- DM

– 100 uznání + 500,- DM

Kongres

Nositelé cen a jejich konzultanti budou pozváni na udělení cen, které bude spojeno s kongresem. Obsahově bude kongres orientován na soutěžní témata, v jeho průběhu se předpokládají četná setkání s renomovanými osobnostmi z oblasti vědy, ekonomiky a společnosti.

Akademický program

V následujících měsících bude dohodnut Akademický program pro nositele cen. Bude zahrnovat návštěvy Akademií, pobyty v tuzemských i zahraničních výzkumných pracovištích, stáže v hospodářské sféře a setkání s osobnostmi vědeckého, hospodářského a politického života.

Podmínky soutěže a další informace

Podmínky soutěže, tématické brožury k jednotlivým soutěžním tématům a další informace budou k dispozici při vyhlášení soutěže na kontaktní adrese Körberovy nadace :

Deutscher Studienpreis
Geschäftsführer :
Dr. Simon Golin M.Sc.
Körber-Stiftung
Kampchaussee 10
21033 HAMBURG
pošt. adresa: 21027 Hamburg
telefon: 040/72 50 39 20
fax : 040/72 50 39 22

(Ing. A. Solníčková)

Vydává:
Tiskový odbor Kanceláře AV ČR
Národní 3, Praha 1
Odpovědný redaktor: Svetožár Pantůček
Redakce: Sylva Daníčková
tel.: 24 24 05 14
Sazba: Fortuna, středisko fotosazby, Praha
Tisk: Academia Praha
Číslo vychází 3. 10. 1995
ISSN 1210-9525